

Kristeligt Dagblad

Udgivet af A/S Kristeligt Dagblad
Grundlagt 1896

Ansvarshavende cheffedaktør: Erik Bjerager
Medredaktør: Michael Brenebrich
Tryk: Dagbladet i Ringsted

Indgrebet har ingen medicinsk begrundelse, og så er det specielt uacceptabelt, at der kommer komplikationer. Principielt er det forkert, fordi det er en overtrædelse af børnekonventionen."

POUL JASZCZAK, NÆSTFORMAND I LIEGFORENINGEN I DANMARK, OM OMSKÆRING, I POLITIKEN

16 | Debat

leder

Et værdigt og varmt sidste hjem

Beboerne på landets plejecentre fortjener vores opmærksomhed

En af mærkværdighederne i den offentlige debat er, at medierne konstant viser intens interesse for forholdene på landets sygehuse, men stort set ingen interesse viser for, hvordan livet er for medarbejdere, der bor på plejehjem.

Paradoksalt bliver ikke mindre af, at der på ethvert givet tidspunkt er mere end dobbelt så mange, der bor på plejehjem, som der er indlagte på landets 53 offentlige sygehuse. Tallene er henholdsvis cirka 42.000 plejehjemsbeboere og 18.000 pladser i hospitalssenge.

Skyldes det, at de ældre medarbejdere, som udgør befolkningen på landets plejehjem – eller plejecentre, som de i dag kaldes med en måske mere korrekt, men også mere steril betegnelse – ikke regnes for så meget? Fordi de, hvis de ikke får den omsorg og pleje, som de fortjener, forventes at af finde sig med det? For det er vel ikke ligefrem sådan, at det reelt er acceptabelt at negligere vores svage ældre, eftersom de jo pr. definition ikke længere er produktive samfundsborgere og derfor kan fortrænges fra det styrende nytteregnskab?

Forklaringerne er sikkert flere, men det er en skam, at det er sådan. I en medievirkelighed, hvor ikke en støvkugle på et stort sygehus får lov at slippe ud af emsige skjulte kameraers fokus, véd vi reelt ikke, hvordan livet er for vores gamle, når de er flyttet til det sidste hjem. Medmindre vi selv er en af dem, eller vi har en plejehjemsbeboer som nær pårørende.

Kristeligt Dagblad har sat sig for, at det skal være anderledes. I en serie, der begynder i dag, vil avisen fortælle om livet på plejehjemmene. Vi har ikke søgt efter sensationer og afsløringer, men efter saglige nyheder og de nødvendige nuancer i skildringen. Det er ikke lutter opmuntrende billeder, vi kan vise. Som det fremgår allerede af dagens avis, har denne del af plejesektoren det indlysende problem, at ingen – ingen – aktivt ønsker at bo der. Det viser for så vidt en høj grad af nøgternhed: Dagens plejehjem er netop ikke bare alderdomshjem. I dag flytter man kun ind i en af landets 1036 plejebegyngelser, hvis man fysisk eller mentalt er blevet så svag, at man ikke længere kan klare sig i sit eget hjem. For nogle, måske endda mange, sker så det forunderlige: Når først de er kommet sig over chokket ved at forlade de vante rammer, hvor de måske har oplevet deres børn vokse op og sagt farvel til en kær ægtefælle, så får de faktisk en opblomstring. Det ændrer ikke ved, at plejehjemmet bliver det sidste hjem. Men det behøver ikke være noget hjerteløst hjem.

Vi vil ikke alle blive beskåret velsignelsen at do under værdige forhold i eget hjem.

Derfor bør det være en sag af yderste vigtighed for samfundet – lige så vigtigt som rene og velfungerende hospitaler – at svage gamle møder omsorg, professionalismisme og hjertenerum, når de flytter ind på et plejehjem.

jd

fra debatten på kristendom.dk

Du spørger til troens og kirkes plads i helbredelse. For en kristen vil det ofte være naturligt at bede Gud om helbredelse ved siden af og sammen med de andre tiltag, jeg har anbefalet, ikke i stedet for. Ofte bruger Gud jo andre menneskers omsorg og lægelig indsigt til at hjælpe os.

MORTEN MUNCH
PÅ WWW.RELIGION.DK

SÅDAN SKRIVER DU TIL AVISEN

Kronikker: højst 7500 ord.
Kommentarer: højst 3500 ord.
Læserbreve: højst 900 ord.
Alle indlæg forsendes med navn, adresse og stilling. Medsend gerne portretfoto. Indlæg, der synes til Kristeligt Dagblad, må ikke sendes til andre aviser.
Indlæg, der synes til artikler eller indlæg til Kristeligt Dagblad, skal datere og oplyses. Kronik og debattidaktioner forbeholdes sig ret til at redigere og forkorte i indlæg. Alt stof, der bringes i avisen, arkiveres i elektroniske arkiver. Brugeren informeres. Kommentarer og læserbreve til: debat@k.dk. Kronikker til: kronik@k.dk. Manuskrifter kan også sendes til: Kristeligt Dagblad, Vimmelskiftet 47, 1161 København K.

Dømt til at vælge. Mulighed for aktiv dødshjælp kan blive et ubærligt ansvar

AF CHRISTIAN BORRISHOLT STEEN

DEBATTEN OM AKTIV DØDSHJÆLP har fået nyt liv, efter at politikerne har sat temaet på dagsordenen igen. Diskussionen har blandt andet fået ny næring af, at flere meningsmålinger tyder på, at et flertal af danskerne ønsker at lovliggøre aktiv dødshjælp.

Jeg er overbevist om, at mange af de danskere, der siger, at de går ind for aktiv dødshjælp, gør det af den bedste mening. For mig ændrer dette dog ikke ved, at lovliggørelse af aktiv dødshjælp i Danmark vil være en farlig vej at gå. Et ofte fremført argument for aktiv dødshjælp handler om den enkelte selvbestemmelse. Man skal selv kunne bestemme, hvornår man ønsker at dø. Det kan lyde besnærende, ikke mindst fordi vi i mange af livets forhold netop hylder tanken om selvbestemmelse og om frit at kunne vælge. Hvorfor så ikke også i forbindelse med livets afslutning?

For mig er problemet her, at det i en situation, hvor man skal vælge mellem døden og livet, i praksis er svært at forestille sig, at der kan være tale om reel selvbestemmelse.

At vælge mellem livet og døden er en stor og kompliceret opgave og et næsten ubærligt ansvar at pålægge et menneske, der i forvejen befinder sig i en vanskelig situation.

En tilstand af for eksempel angst og fortvivlelse, som mange døende må formodes at befinde sig i, er for mig at se alt andet end ideelle betingelser for at kunne træffe et rationelt valg på baggrund af selvbestemmelse.

En typisk indvending er, at man jo ikke er tvunget til at vælge aktiv dødshjælp, blot fordi det lovliggøres. Så enkelt er det for mig at se ikke. I det øjeblik aktiv dødshjælp lovliggøres, vil hele den gruppe af patienter, for hvem aktiv dødshjælp tænkes lovliggjort, være dømt til at vælge.

Mange uheldrediget syge mennesker vil således for mig at se blive belæstet af netop at kunne vælge mellem livet og døden, og det gælder også dem, som aldrig vilde dømmes om at gå ind for aktiv dødshjælp. Man bliver dømt til at vælge, ene og alene fordi muligheden er til stede.

Vi har som samfund et ansvar for at sikre, at der ikke stilles lighedstegn mellem det at være afhængig af andres hjælp og så uværdighed.

Et andet ofte fremført argument handler om, at døende har krav på en værdig død. Jeg er naturligvis enig i, at alle har ret til en værdig død. Desværre bliver spørgsmålet om en værdig død ofte koblet sammen med det at være afhængig af andres hjælp. Underforstået, det er uværdigt at være afhængig af andres hjælp.

Denne sammenblanding kan jeg ikke kraftigt nok advare imod. Det er en helt naturlig del af livet, at vi har brug for andres hjælp og støtte, ikke mindst i forbindelse med livets begyndelse og livets afslutning.

Vi har som samfund et ansvar for at sikre, at der ikke stilles lighedstegn mellem det at være afhængig af andres hjælp og så uværdighed.

Vi skal tværtimod sikre den optimale pleje og omsorg for døende. Den kæmpe indsats, der gøres af både sundhedsprofessionale og frivillige rundtomkring på landets hospicer, er prisværdige eksempler på, at der netop ikke kan sættes lighedstegn mellem afhængighed og uværdighed.

At vi mennesker har værdighed, betyder, at vi har ubegrænset værdi, uanset i hvilket omfang vi er afhængige af andres hjælp. Det skal vi holde fast i, og det er politikernes ansvar, at den palliative indsats styrkes, således at ingen med rette vil kunne argumentere for aktiv dødshjælp med henvisning til, at alternativet til døden er et uværdigt liv.

Som jeg skrev tidligere, så vil lovliggørelse af aktiv dødshjælp medføre et valg og en stillingsågen for uheldrediget syge mennesker, som man ikke kan blive fri for. Man er så at sige dømt til at vælge.

Hvis vi på den måde indfører undtagelser fra det generelle bud om ikke at slå ihjel, risikerer vi som samfund samtidig at stemple bestemte grupper af svært lidende medmennesker.

Hvis mennesker i bestemte situationer har muligheden for at få hjælp til at dø, så medfører det samtidig en forpligtelse fra samfundets side til at tage livet af disse mennesker, når de ønsker at dø. Lovliggørelsen af aktiv dødshjælp vil således, hvad enten vi vil det eller ej, have radikal indvirkning på vores menneskelige relationer.

Hvis man tilhører en nærmere defineret gruppe af svært og uhelbredeligt syge mennesker, vil man uværgeligt med lovliggørelsen af aktiv dødshjælp blive mødt med en forventning om, at aktiv dødshjælp er noget, man tager stilling til.

Så siddt pres fra samfundet, pårørendes og andres side er efter min mening ikke et værdigt valg at stille alvorligt syge mennesker over for.

Christian Borris Holt Steen er cand. mag. og master i etik og værdier i organisation (MEVO), nyt medlem af Det Etske Råd og regionsformand for Kristelig Bævegelse

ordet

Jesus sagde: "Sælges ikke to spurve for en skilling? Og ikke én af dem falder til jorden, uden at deres fader er med den. Men på jer er selv alle hovedhår talt. Frygt derfor ikke, I er mere værd end mange spurve."

Matt. 10, 29 – 31

Vi mennesker søger en mening med livet. Vi leder efter forklaringer. Vi er vant til at tænke i årsag og virkning. Vi kan spørge: hvorfor er der sygdom, død, ondskab, tilintetgørelse angst og utryghed i verden?

Troen man på Gud, sætter man svarene i forhold til Gud. Så kan man gøre Gud til årsag til både godt og ondt. Men sætter man sin gudstro ind i den sædvanlige årsagsvirknings-sammenhæng, bliver man ofte skuffet, og det bliver svært at fastholde modsætningen mellem godt og ondt. Når nu Gud er årsag til alt, hvad der hænder, så må alt være godt?

Men Gud er ikke en forklaring på alt, hvad der hænder i verden. At Gud er alle steder og er almægtig, er ikke det samme som, at Gud er årsag til alt. Gud er kærlighedens nærvær og magt i alt, hvad der hænder. Han er midt i dagens virkelighed livets bankende hjerte.

Gud er ikke en simpel årsag til Jesu lidelse og død. Gud er kærlighedens nærvær i Jesu lidelse og død. Korset er ikke en forklaring, men kærlighedens gåde. Gud teologt fastholder os på det gædefulde og underfulde.

Gud er ikke årsag til, at der fødes mennesker med fysiske eller psykiske handicap. Men Gud er den kærlige magt, som lader netop disse mennesker forage mængden af kærlighed på jorden. Gud flytter deres liv med mening og sammenhæng.

Vi får ingen indviklede teorier og forklaringer i sandhedens tekst. Vi får et virkeligheds tro udsagn om, at livet kan være så svært. Men midt i alt dette forkyndes Guds kærlige nærvær i Jesus Kristus.

Gud er ikke en forklaring på menneskers og spurves død. Gud er den kærlige magt, der midt i alt det aforklarelige hvirker med en mild og kærlig stemme: "Frygt ikke, jeg er hos jer i al evighed".

Kaj Mogensen

Teologisk tanke

Martin Luther (1483-1546), tysk teolog og reformator: "Jeg ønsker ikke at opkaste mig som den mest lærde af alle, men at alene Skriften skal herske."

"Hvis der kommer et forbud ved lov, vil jøder ikke bryde den lov. De vil i stedet rejse, og de vil ikke komme tilbage."

BENT LEXNER, OVERRABINER, I JYLLANDS-POSTEN

temadebat: Meninger brydes om omskæring af drengebørn

Racisterne har kronede dage. Må vi bede om fri omskæring?

AF JOHANNES L. BUNDDGAARD

AVISERNE OG ANDRE MEDIER ER FULDE af debat om omskæring af drengebørn. Alle mulige mærkelige begrundelser søges for at forbyde det i vores jødiske tradition. Men det er et kædet usædvanligt, at så mange mennesker i Danmark har kunnet leve godt med. Nogle har talt om efterfølgende seksuelle problemer og må gøre sig selv komplet til grin, siden mandlige af jøder har kunnet foregå sig for nu at blive ved jødisk omskæring, der i øvrigt er bibelsk beskrevet modsat manglen på omtale i Koranen.

Som kristen og præst vil jeg selvfølgelig plædere for omskæring, da omskæringen så at sige sidder i øret, sagt med Paulus. Jødedommen er kristelig set en "kødelig" religion med sin fysiske omskæring og sin hævde af, at en jødisk mor så at sige gør et jødisk barn.

Men alle de fysikalisk skæring, som modstanderne af omskæring slår om sig med i vores ekstremt kødelige tid, er for imet at regne i forhold til andre "overgreb" mod børn såsom utal af skilsmisser.

Det flertal, der i Folketinget tegner sig mod et forbud mod omskæring, virker som rent racistisk og er en skændsel, der bliver svært at sluge, hvis der skal være den mindste respekt for folkestyret tilbage.

Det er en ynke at høre på folketingsmedlemmers argumentation, såsom spredte medicinske brokker, der skal vægte mere end ældgamme, levret tradition, kultur og identitet foruden religion, som overrabiner Bent Lexner har anført.

Heldigvis har lægestanden racistisk og er en skændsel, der bliver svært at sluge, hvis der skal være den mindste respekt for folkestyret tilbage.

Det er ellers et indgreb, der alvorligt hindrer frugtbar forering. Må vi bede om "fri" omskæring!

Johannes L. Bundgaard, Hauchsvvej 17, 4180 Sorø

kort sagt

Et anslag mod religionsfriheden

EGON JAKOBSEN, Kristendemokraterne, Rønnevej 28, Næstved
Vi skal ikke forbyde omskæring af drengebørn. Vi vil ikke være med til at kriminalisere forældere for at udøve deres religion.

Et forbud vil gøre det umuligt at være jøde og muslin i Danmark, for det er et kardinalpunkt i jødedommen. Og en væsentlig del af den muslimske identitet.

Ønsket om et forbud mod omskæring af drengebørn er et anslag mod religionsfriheden, og det tager vi afstand fra. Derimod bør det være et krav, at indgrebet udføres af en læge.

Vi bestemmer selv

MARIE KRARUP, medlem af Folketinget for Dansk Folkeparti
Der tales i dag om, at det kan være nødvendigt at inddrage Menneskerettighedsdomstolen i debatten om omskæring af drengebørn.

Det er helt urimeligt og usædvanligt at lade Menneskerettighedsdomstolen afgøre, om vi i Danmark skal bevare friheden for muslimer og jøder for at udøve deres traditioner.

Hvorfor skal det pludselig være et problem at lade sine drengebørn omskæres, når det tidligere ikke har været problemer med det? Det vil i realiteten svare til en udvisning af store folkegrupper at forbyde indgrebet.

Det er grotesk, hvis militante sekularister får mulighed for at kriminalisere store dele af befolkningen ved et sådant forbud. Og det vil være endnu mere grotesk, hvis de samme sekularister får opbakning fra Menneskerettighedsdomstolen for at tvinge deres sag igennem.

Den debat kan vi sagtens håndtere i Danmark uden "hjælp" fra storebror i Strasbourg.

Kirken og omskæringen

JAN FROST, Grønningen 2, Hedensted
Kirken bud – ligesom det tidligere samfund – føle sig ramt på sin identitet, når et politisk flertal beslægtet med et forbud mod omskæring af små drenge.

Vores identitet som kristen kirke er nemlig uløseligt forbundet med det jødiske folk. Omskæring af jødiske drengebørn er et påbud fra Abrahams, Israels og vores Gud. Ikke et tidsbegrænset påbud, men et påbud, der skulle gælde til alle tider og være et tegn på den pagt, Gud indgik med Abraham og hans efterkommere.

Jesus er efterkommer af det jødiske folks stamfædre, Abraham, Isak og Jakob. Som det naturligt i verden lod derfor også Josef og Maria leve i jødisk omskæring, en begivenhed, som den kristne kirke fejrer hvert år – Nytteårsdag – ottendedagen efter Jesu fødsel.

Det gør vi, fordi det er vores tro, at det omskærne Jesus-barn er Guds søn og kirkeens Herre. Det var Jesu far, der i sin tid påbød Abraham og hans efterkommere at omskære deres drengebørn.

Kan man forestille sig, at Abrahams og vores Gud ville vælge et sådan pagtstegn, hvis det kunne betegnes som

"et overgreb" eller en "lemlestelse af småbørn"? På ingen måde.

Derimod er et forbud mod omskæring af drengebørn et direkte, sekulært angreb på den kristne kirkes Herre, på kirkeens identitet og dens jødiske rødder.

Arven fra jøderne
MOCENS SKIBSTED, Bagværdervej 248, Bagværder
De store partier vil i følge Kristeligt Dagblad nu forbyde omskæring af dreng. Ent tusind år gammel tradition, og en 400 gammel tradition i Danmark.
I Første Mosebog (kapitel 17, vers 10) står der: "Dette er min pagt med dig og dine efterkommere, som I skal holde: Alle af mandkøn hos jer skal omskæres".
Et forbud er et alvorligt angreb mod jødernes tradition; det kan vi ikke være bekendt. Vi skal ikke kaste væg på arven, vi har fra jøderne.